

Άδιαφορία: Ὁ ἐχθρὸς τῆς ἀγάπης (Λουκ. ι´27-35) (Καραγιάννης Νικάνωρ Ἀρχιμανδρίτης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη](#)

Ἡ περίοδος τῆς προετοιμασίας γιὰ τὴ γιορτὴ τῶν Χριστουγέννων, πού ἀνοίγεται μπροστὰ μας μέσα ἀπὸ τὰ εὐαγγελικὰ ἀναγνώσματα τῶν Κυριακῶν, στοχεύει κυρίως στὴν ἄσκηση τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης γιὰ τὸν «περιπεσόντα εἰς τοὺς ληστὰς» ἄνθρωπο. Αὐτὸ μᾶς λέει μὲ τὸν παραστατικό, ἀλληγορικό καὶ δυνατὸ τῆς λόγου καὶ ἡ σημερινὴ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη. Σὲ αὐτὴ, λοιπόν, ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἀπελευθερώνει τὴν ἀγάπη ἀπὸ ὄρους καὶ προϋποθέσεις, πού ἐμεῖς συνήθως θέτουμε, ἀνταλλάγματα καὶ ὑπολογισμούς, κρατούμενα καὶ ἐπιφυλάξεις, πού κάποτε μᾶς δεσμεύουν καὶ μᾶς πολιορκοῦν.

Ὁ Σαμαρείτης, ἂν καὶ ἦταν ξένος καὶ ἀλλόθρησκος, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐχθρὸς τοῦ Ἰουδαίου, «ὶδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη». Ἀπαγκιστρώνεται ἀπὸ ἐχθρικές ἀγκυλώσεις καὶ συμπλέγματα ἐμπάθειας καὶ μὲ μιὰ καθαρότητα νοῦ καὶ καρδίας ποὺ μᾶς ἐκπλήσσει, ζεῖ καὶ προσφέρει τὴ δύναμη καὶ τὴν εὐεργεσία τῆς ἀνιδιοτελοῦς ἀγάπης.

Τὸ μήνυμα, γιὰ ἄλλη μιὰ φορά, εἶναι σαφές καὶ αὐτονόητο. Ἡ ἀγάπη εἶναι μιὰ ὀδυνηρὴ παραίτηση ἀπὸ πράγματα πού, ἴσως δικαιωματικά, μᾶς ἀνήκουν, χρόνος, ἄνεση, ἀσχολίες, χρῆμα καὶ ἄλλα. Ἐκεῖνο πὺ βαρύνει στὴν ποιότητα τῆς συμπεριφορᾶς μας εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὡς εἰκόνα Θεοῦ, πέρα ἀπὸ γεωγραφικὲς καὶ ἐθνικὲς συναρτήσεις, πάνω ἀπὸ θρησκευτικοὺς διαχωρισμοὺς καὶ κοινωνικὲς προκαταλήψεις. Τὸ κομβικὸ ἐρώτημα δὲν εἶναι ποῖος εἶναι ὁ ἄγνωστος καὶ ἀνώνυμος πλησίον, ἀλλὰ πῶς θὰ γίνουμε πλησίον γιὰ αὐτοὺς πὺ χρειάζονται τὴ βοήθεια μας· καὶ αὐτοὶ εἶναι πολλοί. Εἶναι πολλοὶ καὶ ἐμεῖς, θὰ πρέπει νὰ τὸ παραδεχθοῦμε, εἴμαστε «μικροί», «λιγοστοὶ» καὶ ἀνεπαρκεῖς, γιὰ νὰ ἐξοφλήσουμε τὸ χρέος τῆς ἀγάπης. Γι' αὐτὸ ταπεινωνόμαστε ἐν μετανοίᾳ γιὰ τὴν ἀνεπάρκειά μας.

Τὸ προσπέρασμα τῆς ἀδιαφορίας

Ἡ ἀδιάφορη στάση τοῦ ἱερέα καὶ τοῦ λευίτη ἀπέναντι στὸν πληγωμένο συνάνθρωπο εἶναι μιὰ κριτικὴ στὸ ἥθος πολλῶν θρησκευόμενων ἀνθρώπων. Πολλῶν ἀπὸ ἐμᾶς πὺ, ἐνῶ θεωροῦμε τὴν πίστη στὸν Θεὸ ἱερὴ ὑπόθεση, στὴν καθημερινότητά μας προσπερνᾶμε μὲ ἀδιαφορία τὸν ἄνθρωπο, χωρὶς νὰ ἀντιλαμβανόμαστε ὅτι ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμή ἀρχίζει ἡ πνευματικὴ μας φθορά.

Ἡ ὀργάνωση καὶ οἱ ρυθμοὶ τῆς ζωῆς μας, τὰ πυκνὰ προγράμματα καὶ οἱ πολλὲς καὶ ποικίλες ἀσχολίες μας εἶναι τέτοια καὶ τόσα, πὺ ἐξανεμίζουν καὶ ἐξασθενοῦν τὴν ἀγάπη καὶ τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ αὐτοὺς πὺ μᾶς ἔχουν ἀνάγκη. Οἱ ἀφορμὲς καὶ οἱ προφάσεις εἶναι πολλὲς καὶ εὐλογοφανεῖς, ὅπως ὑπαινίσσονται οἱ ἐρμηνευτὲς τῆς παραβολῆς. Ὁ φόβος, ἡ ἀνασφάλεια καὶ ἡ ἀνάγκη αὐτοπροστασίας ἀπὸ ἐνδεχόμενο κίνδυνο ἢ ἀπειλὴ συντελοῦν ἀναπόφευκτα στὴν παράλειψη τῶν ἔργων τῆς ἀγάπης. Ἀλλὰ καὶ ἡ προσκόλληση στὸν τύπο, πὺ συχνὰ ἐπικαλύπτει τὴν οὐσία πολλῶν πραγμάτων, συμπνίγει τὴν αὐθόρμητη ἐκδήλωση τῆς ἀγάπης. Πολλὲς φορὲς ἰσχυριζόμαστε ὅτι θέλουμε ἢ θὰ μπορούσαμε νὰ κάνουμε τὸ καλὸ, ἀλλὰ νομίζουμε ὅτι δὲν πρέπει, γιὰτί ἴσως νὰ παρεξηγηθοῦμε. Ἀκόμη, τὰ ἐνδιαφέροντα καὶ οἱ ἀσχολίες μας, τὰ ἐπαγγελματικά μας καθήκοντα καὶ οἱ προσωπικὲς μας προτεραιότητες στέκονται, κάποτε, ἐμπόδια στὸ νὰ ἀφιερῶσουμε χρόνο στὴ ζωὴ μας καὶ χῶρο στὴν καρδιά μας, στὸ νὰ σταθοῦμε κοντὰ καὶ δίπλα στὸν ἄλλον.

Ἡ συναισθηματικὴ ἀπάθεια καὶ ἡ ἠθικὴ ἀναλγησία τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου εἶναι πλέον κραυγαλέες, ἀποτέλεσμα καὶ σύμπτωμα τῆς τραγικῆς ἀδιαφορίας του. Ἀπορροφημένος, λοιπόν, ἀπὸ τὸ ἄγχος καὶ τὴν προσπάθεια νὰ ἱκανοποιήσει τὶς ἀτομικὲς καὶ ἰδιοτελεῖς του ἀνάγκες, προσπερνᾶ τὴν εὐαισθησία καὶ τὴν ἀνθρωπιά. Ἐπιδιώκει μόνο τὸ χρῆσιμο καὶ τὸ ὠφέλιμο. Δὲν διακρίνει ποῖο εἶναι τὸ πλαστὸ καὶ ποῖο τὸ νόθο, ποῖο τὸ σαθρὸ καὶ ἐφήμερο καὶ ποῖο τὸ γνήσιο στοιχεῖο

τῆς ζωῆς. Μέσα στὸ τέλμα τῆς ἀδιαφορίας του, συμβάλλει στὴν ἐπικίνδυνη προσαρμογὴ τῶν σταθερῶν καὶ διαχρονικῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν. Δὲν ἀγωνίζεται, ὅσο θὰ ἔπρεπε, γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς ἀνθρωπιᾶς, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀγάπης.

Στὴ φοβερὴ ἀδιαφορία καὶ φυγὴ τῶν πολλῶν, ἐμεῖς οἱ πιστοὶ ὀφείλουμε νὰ ἀναλαμβάνουμε τὶς εὐθύνες μας, γιατί δὲν εἴμαστε μόνοι σὲ αὐτὸ τὸν κόσμο. Ὑπάρχουν καὶ οἱ ἄλλοι. Εἴμαστε ὑπεύθυνοι, ὄχι μόνο ὅταν διαπράττουμε τὸ κακό, ἀλλὰ καὶ ὅταν μὲ τὴν ἀδιαφορία, τὴν παθητικότητα καὶ τὴν οὐδετερότητά μας, ἀφήνουμε τοὺς ἄλλους νὰ τὸ διαπράξουν. Ἡ ἀδιαφορία φυγαδεύει τὴν ἀγάπη γιὰ τοὺς ἄλλους καὶ διαστρέφει τὴν ἀνθρωπιὰ σὲ κυνικὴ ἀπανθρωπιὰ καὶ σκληροκαρδία.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὅπου ἀγάπη, ἐκεῖ θυσίες καὶ κόποι. Ἐκεῖ ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ γενναιότητα καὶ μόνο τότε μπορεῖ κάποιος νὰ εἶναι βέβαιος ὅτι συνάντησε τὸν Θεό, γιατί πρῶτα συνάντησε, ἐνδιαφέρθηκε, πρόσφερε καὶ ἀγάπησε τὴν εἰκόνα Του, τὸν ἄνθρωπο. Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr